

22. JÉZUS MEGVENDÉGEL 5000 EMBERT

(János 6,1-15)

Gyülekezeti óraszám:1. Egyházi iskolák óraszama: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Biblia magyarázó jegyzetekkel, Budapest, 2010; Bibliai lexikon gyerekeknek, Budapest, 1987; Bibliai nevek és fogalmak, Evangéliumi kiadó, 1988; Jubileumi kommentár, Budapest, 1983; Keresztyén Bibliai Lexikon I-II. Kálvin Kiadó, 2004)

Az 5000 ember megvendégelésének története azon kevés történet közé tartozik, amelyet mind a négy evangélista feljegyzett. Tartalmilag ugyan azonosak, János evangéliumában azonban más célt szolgál, mint a szinoptikusoknál.

Tibériás tavának túlsó partjára - János ezzel a megnevezéssel pontosítja a helyet, ahová Jézus elvonult. A Galileai tó azt a részét jelölte, ahol Tibériás város feküdt. Tibériás városát Heródes Antipas építtette ki magának székvárosként.

nagy sokaság követte – Jézus csodákban megnyilvánuló erejét látva sokan meg voltak győződve arról, hogy nagy próféta és Isten küldötte. Az evangéliumban nincs említve, mint a szinoptikusoknál, hogy Jézus egész nap tanított és gyógyított, és a nap már lemenőben lett volna. János csak röviden összefoglalja a lényegét, hogy átvezethessen a folytatáshoz.

felment a hegyre – A páska közeledtével Jézus valószínűleg el akart vonulni a világtól az ünnepi. Miközben azonban kerülni akarta az emberek társaságát, nagyobb tömeg gyűlt köré, mintha egy népes városban lett volna.

közel volt a húsvét – az Egyiptomból való kiszabadulásra és a mannával való tápláltatásra emlékeztet János ezzel. Olyan csodát elevenít fel, amely a zsidó váradalom szerint a Messiás napjaiban ismétlődik majd meg.

így szólt Fülöpnek – Fülöpről János azt írja, hogy a Galileai tó partján fekvő Betsaidából származott. Jézus „Kövess engem!” szóval hívta el tanítványának, aki mindjárt barátját, Nátánáelt is Hozzá vezette. János evangéliumában azt olvassuk, hogy Jézus egyedül hozzá szólt, a szinoptikusoknál minden tanítványához beszélt. Fülöp személyében valamennyi tanítványának hitét próbára teszi, hiszen Jézus kezdettől fogva tudta, mit fog tenni.

kétszáz dénár – egy dénár kb. 4 gramm súlyú római ezüstpénz volt. Az évenkénti fejadó 1 dénár volt.

öt árpakenyér és két hal – A kenyeret árpa és búzalisztból készítették, Izrael népének legfőbb tápláléka volt. Míg a gazdagok a finomabb búzalisztból sütöttek kenyeret, addig a szegényebbek árpalisztból. A kenyérsütés a háziasszony dolga volt, aki reggelente megsütötte az aznapra való kenyeret kemencében vagy felforrósított lapos kövön. A megsült kenyeret vagy egy rúdra fűzték fel, vagy kosarakban tárolták. Nemcsak az otthoni étkezésnek volt fontos része, hanem útravalóul is szolgált szózott hallal, olíwabogyóval, gyümölcscsel.

Jézus a kenyércsoda után a Jn 6,30kk-ben „mennyei kenyérnek”, a 6,35.48-ban „élet kenyérének”, a 6,51-ben pedig „élő kenyérnek” nevezi magát.

ültessétek le az embereket – Jézus, mit a jó pásztor, füves helyre vezetni övéit. A tanítványok, noha nem tudták, mi Jézus szándéka és mi lesz az eredménye annak, amit tenni fognak, azonnal engedelmeskednek. Ugyanilyen készséges a nép is. Senki sem tudja, mi fog következni, de egyetlen szóra engedelmeskedik mindenki.

hálát adott –Jézus, mint a családfő, hálát adott az ételért, ami a jelenlévőkben felidézhetette a páskavacsora emlékét. Mindaz, mait Isten nekünk adott, hálára kell, hogy indítson, hiszen ezeken keresztül is megnyilvánul felénk Isten Atyai szeretete és gondviselése.

kiosztotta az ott ülőknek – Jézus a tanítványainak átadott kenyeret a kezükben szaporította meg. Ha kölcsönösen szolgálunk egymásnak, Isten azt megáldja.

tizenkét kosarat töltötték meg – A páskavacsorát idézi az a parancsa Jézusnak, hogy szedjék össze a maradékokat, hiszen ott sem mehetett veszendőbe semmi. Érdekes, hogy a négyezer ember megvendégelésénél hét kenyérből hét kosár maradék lesz, itt pedig, bár több az ember és kevesebb a kenyér, mégis majdnem kétszer annyi a maradék. A maradék összeszedése takarékosagra int. Isten bőkezű áldása nem indok a pazarlásra.

az emberek látva a jelt – A csoda eredményeként az emberek Jézus Messiásnak vallották. A Krisztus felismerése után azonban helytelenül más, földi dolgok felé fordították figyelmüket. el akarják ragadni, hogy királlyá tegyék - Lelkesedésük nem a Jézus által megnyerhető igazi javaknak szólt. Azt várták Tőle, hogy szabadítsa meg őket a mindennapi kenyér gondjától. Királyságától a rómaiak fennhatósága alól való felszabadulást remélték. Jogosultnak érezték magukat arra, hogy királyt állítsanak.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(Felhasznált irodalom: Hittan 1., Református Pedagógiai Intézet, 1998)

A Bibliában gyakran találkozunk a kenyérral. Ott van a páska elrendelésekor, nem hiányozhatott a szent sátorból. Hiánya Isten ítéletének jele volt. Jézus a napi kenyérkérdést belefoglalta az Úri Imába, Önmagát a kenyérhez hasonlította, az Úrvacsorát kenyérral szerezte, teste megtörését a kenyér megtöréséhez hasonlítva.

A kenyér alapélelmiszereink egyike. Még a szociálisan legrászorultabbak is igyekeznek legalább a kenyérhez hozzájuttatni családjukat.

Az 5000 ember megvendégelésének történetén keresztül tehát megismerhetik a gyerekek, hogy Istennek gondja van a mindennapi szükségleteinkre is. Sőt, ezeknek a szükségletek betöltésében még egy gyermeket is fel tud használni!

Ez utóbbival összefüggésben ráirányíthatjuk a gyermekek figyelmét, hogy milyen örömmel tud eltölteni, ha adhatunk a magunkból másoknak. Valóban átélhetik, amiről a Példabeszédek 11,25 tanít: „Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül.” Ezt a célt szolgálja az elmélyítés során alkalmazható játék is.

Figyeljünk arra, hogy az egyházi iskolába járók számára külön téma lesz a nagylelkűség, ezért itt ne domborítsuk ki a kislfiúnak ezt a jellemvonását. A gyülekezeti hitoktatásban viszont bátran kitérhetünk erre a részletre is.

Mivel az egyházi iskolába járók számára a tanterv szerint a történet 2 órában tanítandó, a második órát annak a megláttatására szánhatjuk, hogy kicsinységük ellenére mégis mennyi mindent tehetnek másokért, mennyi mindenben tudnak segíteni már most. Bízassuk őket, hogy Jézus észreveszi a kicsi, alig látható dolgokat is, ezért buzdítsuk őket cselekvésre. Nagyon ide illik Dr. Fodorné Dr. Nagy Sarolta megfogalmazása: „Neked is van két kezed, és öt ujjad”, amelyben benne van a történetben szereplő öt kenyér és két hal szimbóluma. Igen, a kicsi, a kevés is nagy segítség lehet a rászorulóknak. Igyekezzünk ezt elültetni a szívükbe!

Az alábbiakban két óravázlat javaslat található, melyből az 1. óra az állami iskolákban történő hit- és erkölcstan óra vázlata, illetve az egyházi iskolák 1. órájának vázlata (Mfei 22/A.), a 2. pedig csak az egyházi iskolák számára javasolt (Mfei 22/B.).

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Jézus Úr az éhség fölött is!

Kognitív cél: Ismerjék meg, hogy Istennek gondja van a szükségleteinkre, és azok betöltésében még egy gyermeket is használhat.

Affektív cél: A Jézusnak átadott dolgokat Ő megáldja. Érezzék át milyen öröm, ha adhatunk a magunkéból másoknak.

Pragmatikus cél: Legyen természetes számukra, hogy megosszák másokkal, amijük van.

Az óra fő része	Kapcsolódó tevékenység	Módszertani javaslatok, Taneszköz
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Számoló: Keressenek az osztályban, táskájukban, tolltartójukban olyan tárgyakat, amiből a következő számú található: 1, 2, 5, 12 Csoportalakítás: Továbbra is a számokkal játszunk. A gyerekek szabadon járkálnak az osztályteremben. A hitoktató jelzésére (pl. taps) annyi gyereknek kell magukból csoportot alakítani, amilyen számot mond közben a hitoktató. Újabb jelzésre felbomlanak a csoportok és a következő jelig ismét járkálnak. Használhatjuk az előző feladatban is alkalmazott számokat.	Mindkét játéknál azoknak a számoknak a rögzítése történik, amelyek majd a történetben szerepelni fognak. 1 kisgyerek adta oda az élelmét, 2 hal, 5 kenyér, 12 kosár A végén a csoportokat ültessük le a földre. (A hitoktató vigyen magával plédeket vagy párnákat, hátha hideg a talaj – nehogy felfázzanak a gyerekek.) Anyagszükséglet: plédek, párnák.
Feldolgozási javaslat	Beszélgetés: Mi az, amit ők most szívesen megosztanának másokkal? Mi az, amit ők gyerekként meg tudnak osztani egymással? Mi az, amit ők is felajánlhatnak az Úrnak? Hogyan tehetik meg ezt? Mit tehet Jézus azzal, amit odaadnak neki? Adj a tiédből! Minden gyereknek adjon a hitoktató valamit (cukorka, csokoládé, rágógumi, igés kártyák, stb.). A gyerekeknek szét kell osztaniuk a többiek között, amit kaptak. Ha van maradék, akkor azt tegyék bele egy kosárba vagy dobozba. (Ebből lehet majd esetleg jutalmazni a következő alkalmakon.)	A kérdések lehetőséget adnak arra, hogy a gyerekeket gondolkodásra serkentse, majd szabadon megfogalmazhassák azokat. A saját dolgok másokkal való megosztásának játékos gyakorlása. Anyagszükséglet: cukorka, csokoládé, rágógumi, igés kártyák, matricák, stb.
Énekjavaslat	Tágas mezőn	Tankönyv, ének melléklet, 78. oldal
Munkáltatás	Munkafüzet feladatainak közös megoldása	Munkafüzet, 1-3 feladat
Házi feladat	Munkafüzet feladatai	Munkafüzet, 4. feladat

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. Készítsünk lepénykenyeret – Luis Rock: Jézus világa, 31.old.

75 dkg durvára őrölt rozsliszt (és még egy kevés a tészta kinyújtásához)

5 dkg élesztő

1 evőkanál só

1 evőkanál olívaolaj (s még egy kis olaj a sütéshez)

langyos víz

A lisztet, az élesztőt és a sót tegyük egy tálba, adjuk hozzá az olívaolajat és annyi vizet, hogy fakanállal összekeverve közepesen kemény tésztát kapjunk. Ha már kezd összeállni, kézzel gyúrjuk tovább. Ha túl ragacsos, lisztet adjunk hozzá, ha túl kemény, akkor vizet.

Egy gyúródeszkát hintsünk meg liszttel, tegyük ki rá a tálból a tésztát, és még 10 percig gyúrjuk. Ez után helyezük vissza a tésztát az elmosott edénybe és fedjük le vizes konyharuhával. Meleg helyen kelesztjük 1 órát.

A megkelt tésztát nyomkodjuk vissza, osszuk 8 részre, és mindegyikből formáljunk lepényt. Ismét hagyjuk kelni őket meleg helyen. Közben vastag fenekű serpenyőt közepes lángon melegítünk meg a tűzhelyen, és kenőtollal vékonyan olajozzuk be.

Tegyük a lepényt a serpenyőbe, és mindkét oldalát süssük kb. 5 percig.

Vagy: <http://www.egeszsegderuje.hu/index.php/Bibliai-etelek>

2. Drámapedagógia játék: Mondd és mutasd! 2-5-12

A gyerekek körben állnak. Elindítunk egy számsort halkán. A megnevezett három számot hangosan kell kimondani és egy-egy mozdulatot hozzáadni. Tehát halkán 1, hangosan 2 + pl.: a mozdulat úszómozdulat, halkán 3, 4, hangosan 5 + a mozdulat pl.: bekapunk egy falat kenyeret, halkán folytatjuk 6,7,8,9,10,11, hangosan mondjuk 12 + a mozdulat karunkkal kosárformát tartunk. Indulhat újra a kör.

Megjegyzés: Figyelemkoncentrációs gyakorlat. Az elsős gyerekek már nem okoz nehézséget 12-ig számolni, arra kell figyelni, hogy melyik az a három kimondott szám, ahol hangosan kell megszólalni és a mozdulatot hozzáadni. Az óra végére építeném be játéknak, hiszen addigra már ismerik a történetet és a számokat tudják mihez kapcsolni. Az óra elején lehet mozdulat hozzáadása nélkül csak számokkal és a hangunkkal játszani.

3. Drámapedagógiai játék: Kosárszerző

A játék leírása:

Szabadtéri vagy tornatermi játék. A játékot két csapatban játsszuk. Mindkét csapatnak van egy-egy kosara a saját térfelén. A pályát a következő módon kell felrajzolni: 1 választó vonalat a választó vonal mögött helyezkednek el a csapatok. a térfél végén elhelyezünk egy-egy karikát vagy rajzolunk és melléhelyezzük a kosarat. Az ellenfeleknek az a feladata, hogy megszerezzék a másik csapat kosarát. A másik térfelére lépve viszont elkapathatják őket és a körbe viszik rabnak. Kiszabadulni csak úgy lehet, ha a saját csapatból valaki kiment a rabot. Kell az egymásra figyelés, nagy csapatjáték.

4. Keveredő szék

A gyerekek székeken körben ülnek. Ha a játékvezető azt mondja, hogy kenyér akkor, mindenki át ül a jobb oldalán levő székre. Ha azt mondjuk hal, akkor a bal oldalán levő székre kell ülni. Amikor azt mondjuk, kosár, mindenki helyet cserél.

Megjegyzés: Lehet helyfoglalós is, ilyenkor a játékvezető is leül egy székre, így akinek nem jutott hely az mondja a három szót. De lehet egyszerű mozgásos játék, ilyenkor a játékvezető marad végig a kör közepén és a gyerekek szabadon élvezhetik a jobb-balra –kavarodó mozgás örömeit.

5. Tányérmozaik készítése:

Minden gyereknek adjuk papírtányért és színes papírokat. A papírokból tépjenek kisebb darabokat, majd ragasszanak belőlük 2 halat és 5 kenyeret a tányérra. A hátteret is kitölthetjük „mozaikdarabokkal”. Dolgozhatnak egyénileg vagy csoportokban is. Anyagszükséglet: papírok, ceruzák, különféle termékek (bab, borsó, lencse, mák, rizs, stb.), ragasztók.

6. Terméskép

Rajzolják ki a kenyeret és halakat, majd ragasszanak rájuk különféle termékeket (bab, borsó, lencse, mák, rizs, stb.) Anyagszükséglet: papírtányérok, színes papírok, ragasztók

7. Oktatófilm

<https://www.youtube.com/watch?v=N15eWRIYyBo>

8. Kóstolgatós – tapasztalatszerzés, bevezetés, figyelemfelkeltés, levezetés

Eszközök:

- kis műanyag tányérokra gyümölcsöket, zöldségeket, ételdarabkákat, fűszereket teszünk (pl. só, szőlő, olaj, füge, hal, gránátalma, bányahús-falatka, stb.)
- kis műanyag poharakba különböző italokat töltünk: citromlé, narancslé, almalé, paradicsomlé, stb.
- a tanulók feladata bekötött szemmel kóstolgatni, majd megnevezni a felismert ízeket. (Forrásanyag: Baker Ágnes, Deákiné Bajkó Ágnes: Dráma gyakorlatok a bibliatanításban. Reménység Magjai Alapítvány. Bp. 2007. 43. old.)

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

(Gyülekezeti munkafüzet 22. lecke, Egyházi iskolai munkafüzet 22/A. lecke.)

1. feladat

„Számozással rakd sorrendbe a történet képeit! A számokat írd a képek melletti négyzetbe!”

Instrukció: Az 1. feladat képeinek számozása:

Kisfiú a kenyerekkel és a halakkal – 3

Emberek, akik követték Jézust – 1

A 12 kosár maradék – 5

Jézus és András („Van itt egy gyermek, akinél van...”) – 2

Jézus megáldja az ételt - 4

A témához felhasználható énekek:

Dicsérsjétek az Urat: 13. Az ételért az italért-kánon

Hittan Könyv: Tágas mezőn

Hittan Könyv: Jövel Jézus

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT 2. (A KIEGÉSZÍTŐ ÓRÁHOZ)

(Egyházi iskolai munkafüzetben 22/B.)

Fő hangsúly: Te is segíthetsz!

Kognitív cél: Értsék meg a gyerekek a történet segítségével, hogy Jézus észreveszi a kicsi, alig látható dolgokat is.

Affektív cél: Érezzék át annak az örömét, hogy ők is tudnak segíteni, hasznosat tenni.

Pragmatikus cél: Fogalmazzák meg, ők miben tudnak segíteni. Buzdítsuk őket cselekvésre.

Az óra fő része	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Szerep a falon A táblára vagy egy csomagolópapírra rajzoljuk fel a kisfiú körvonalait úgy, hogy látszódjon a kezében az 5 kenyér és a 2 hal. (Azért fontos, hogy látszódjanak, hogy a gyerekek be tudják azonosítani, kinek a körvonalait rajzoltuk fel. Jó, ha nagyméretű, gyermeknagyságú a körvonal.)</p> <p>Hogy is volt? Vigyünk az órára egy kosárban vagy dobozban különböző tárgyakat (pl. fültisztító pálcikák, kockák, kanalak, radírgumi, faragó, stb.). Kérjük meg a gyerekeket, hogy ezek segítségével jelenítsék meg a történetet.</p>	<p>Ismétlés a szereplők belső tulajdonságainak és külső körülményeinek összegyűjtésével. A gyerekek segítségével gyűjtjük össze a kisfiú belső tulajdonságait (milyennek gondolják a történet alapján), amit a körvonalon belülré írjon fel a hitoktató. A külső körülmények a körvonalon kívülre kerüljenek.</p> <p>Anyagszükséglet: iskolai tábla, kréta vagy csomagolópapír, filctoll</p> <p>Csoportépítés, a történet játékos felelevenítése. Adjunk a gyerekeknek időt a „szereplők” kiválogatására és a történet megbeszélésére.</p> <p>Anyagszükséglet: doboz vagy kosár, különböző használati tárgyak</p>
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>Beszélgetés: Feltehetjük a tankönyvben található kérdéseket, amit kiegészíthetünk az alábbiakkal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinek volt enivalója? - Mi és mennyi? - Tudott róla Jézus? - Miért adta oda a kisfiú az élelmét? - Van olyan, amiben ők is tudnak segíteni? - Kinek szoktak segíteni? - Milyen érzéssel tölti el őket, ha segíthetnek? 	<p>Tankönyv, 55. oldal A kérdésekre adott válaszok visszajelzést adnak a hitoktátónak, hogy megértették-e a gyerekek az előző órán a csoda jelentőségét, illetve lehetőséget ad, hogy a megfogalmazott cél felé terelje a gyermekeket. A válaszokkal kiegészíthetjük a már összegyűjtött belső tulajdonságokat és külső körülményeket. (Lásd. a ráhangolódásnál)</p>
<p>Munkáltatás</p>	<p>Munkafüzet feladatainak megoldása</p> <p>Segítő kéz Rajzolják körül a kezüket, majd vágják ki. A</p>	<p>Munkafüzet, 1-2. feladat (64. oldal) A feladat annak a megfogalmazása és grafikai</p>

	kezekbe rajzolják bele, hogyan tudnak segíteni.	megjelenítése, hogyan tudnak ők is segíteni, hasznosat tenni Anyagszükséglet: papír, olló, ceruza
Házi feladat	Munkafüzet feladatainak megoldása	Munkafüzet, 3. feladat (65. oldal)

TOVÁBBI ÖTLETEK

Megtaníthatjuk, vagy csak **elmutogathatjuk** együtt a következő verset.

Mutogatós vers: (Reménység magjai vasárnapi iskolás tananyag, Tanári kézikönyv, Óvodás, 1. év/2. félév, 105. oldal)

Két kezemmel vigan bátran, *(felemeljük mindkét kezünket)*
segíthetek a családban.
Kezemmel arcomat *beszappanozom*, *(mintha mosakodnánk)*
és utána vízzel lemosom.
A labdát kezemmel *elkapom*, *(mintha labdát fognánk)*
és testvérem felé *gurítom*. *(gurító mozdulatot teszünk)*
Kezemet *magasra nyújtom*, *(felnyújtózunk)*
ha ruhámat szekrénybe akasztom.
Két kezem még másra is kész.
Például, ha vár a seprés,
seprű nyelét megragadom, *(seprő mozdulatok)*
és a padlót feltisztítom.
Játékokat két kezemmel
a padlóról én szedem fel. *(hajlongva szedegetünk)*
S mielőtt az ágyba megyek,
Istenemmel beszélgetek. *(imára kulcsoljuk a kezünket)*
Tőle kérem, hogy két kezem mindig segítőkész legyen.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

[Egyházi iskolai munkafüzet 22/B. leckéje](#)

1. feladat

„Rajzold le azt, hogy kinek és milyen ennivalója volt a történetben!”

Instrukció: A két négyzet kétféle módon is használható. Az egyikbe belerajzoltatjuk a gyermekekkel a történetben lévő ennivalókat. A másikba pedig a saját ételünket, amiért hálát adhatunk.

22/C. Hogyan lehetek nagylelkű?

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

A 6-8 éves gyermekben fokozatosan kialakul a decentralálás képessége. Kezdetben még csak magára figyel, gyakran nem is veszi észre, hogy másoknak is vannak igényeik, elvárásai, szükségleteik.

A szocializáció eredményeképpen a közösségi életben most tanulják mások szempontjait is figyelembe venni. Ennek jeleként örömmel készítenek meglepetést, ajándékot másoknak, főként szeretteiknek. Maguktól kitalálnak különböző jó cselekedeteket, miközben ébren lesik környezetük reakcióját.

Egyre inkább képesek beleélni magukat mások helyzetébe, miáltal megnövekszik szociális érzékenységük. Viszont e tekintetben jelentős eltérés mutatkozik közöttük. A többgyerekes családban élők, vagy egyáltalán testvérrel rendelkezők hamarabb tanulják meg, hogyan kell, és hogyan lehet másokhoz alkalmazkodni. Ők többnyire képesek kivárni a sorukat, le tudnak mondani az elsőbbségükről, és hamarabb kölcsönadják önszántukból is a tárgyaikat, mint az egykék.

Az értékek egy kultúra kollektív elképzelései arról, hogy mi a jó és a rossz, mi a helyes és a helytelen, mi a kívánatos és az elutasítandó. Ezek segítenek, hogy értékelnünk tudjuk a történéseket, tárgyakat és az embereket, meghatározzák, miként látjuk a világot. A különböző kultúrák között nagy eltérések mutatkozhatnak az értékek vonatkozásában.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

(Felhasznált irodalom: Atkinson, R.L. – Atkinson, R.C. – Smith, E.E. – Bem, D.J.: Pszichológia; Osiris, 1994; Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan, Gondolat-Medicina, 1997; Németh Margit – Stredl Terézia: A nevelés örömei és ürömei, Dunaszerdahely, 2002; N. Kollár Katalin – Szabó Éva szerk.: Pszichológia pedagógusoknak, Osiris, 2004; Kozma Tamás: Bevezetés a nevelésszociológiába, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995; Ranschburg Jenő: Szülők lettünk, Saxum Kiadó, 2003)

A jól működő kapcsolatokban a jó értelemben vett adok-kapok általában egy oda-vissza irányuló, kölcsönös folyamat. Vajon mi áll az önzetlen, nagylelkű adás háttérében? Vajon hány esetben találkoztak és tapasztalhatták meg a gyerekek a felnőttek részéről a nagylelkű viselkedést környezetükkel szemben? Van-e tehát előttük követendő példa, és mennyire tudja egy gyermek a nagylelkűségét kifejezni? Hiszen a családban alakul ki a gyermek norma- és értékrendszere, elsősorban ott lesi el a viselkedési mintákat.

Nagyon fontos, hogy érzékennyé tegyük a gyerekeket, és ráirányítsuk a figyelmüket arra, milyen fontos emberi érték a nagylelkűség.

A nagylelkűség témáját az 5000 ember megvendégelésének történetéhez kapcsolódva tudjuk közel vinni a gyerekekhez, a kisfiú személyén keresztül. Így olyan pozitív mintát adhatunk eléjük, aki nem egy „tökéletes” felnőtt, hanem „csak” gyerek, mint ők.

A különböző játékokon és beszélgetésen keresztül fejleszthetjük bennük az empátiát, a szociális készségeket, a kommunikációs készséget, rögzülhet bennük a nagylelkűségnek, mint emberi értéknek a fogalma, és a gyakorlásának fontossága.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Te is lehetsz nagylelkű és adakozó!

Kognitív cél: Ismerjék meg, mit jelent nagylelkűnek lenni.

Affektív cél: A nagylelkű ember másokra is gondol, nem csak magára. Tapasztalják meg, hogy nagylelkűnek lenni nem könnyű, de nem is lehetetlen.

Pragmatikus cél: Segítsük őket, hogy gyakorolják, hogyan lehetnek másokkal nagylelkűek.

Az óra fő része	Kapcsolódó tevékenység	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Adok neked valamit A gyerekek szabadon mozognak a teremben, majd adott jelre párt választanak maguknak. Ha kialakultak a párok, akkor szembe állnak egymással, lehetőleg két sorban. Az egyik sorban lesznek az adók, akik a párjuknak valami meglepetést adnak majd. Nekik adunk egy szem cukorkát, amit nyomban bezárnak a markukba. Mikor mindenkinek kiosztottuk a „meglepetést”, elindulnak a párjuk felé, és oda kell neki adniuk úgy, hogy a másik érezze, jó szívvel adják. Ezután csere következik. Akik eddig adók voltak, most kapók lesznek.	Mozgásos bevezető játék. A játékon keresztül átérezhetik, mit jelent önzetlenül odaadni valakinek azt, amink van. A nagylelkű ember nem savanyú ábrázattal ad, hanem szívből. Ügyeljünk rá, hogy a játék végeztével mindenki kapjon cukorkát. Anyagszükséglet: cukorkák, elegendő hely a 2 sorban álláshoz és mozgáshoz
Feldolgozási javaslat	Leülünk a gyerekekkel (legjobb, ha körben) és megbeszéljük az élményeiket kérdések segítségével. <ul style="list-style-type: none">❖ Hogy érezték magukat ebben a játékban?❖ Adni vagy kapni jobb szerintük?❖ Kinek volt jobb, amikor meglepetést kapott, és kinek, mikor adott? Miért?❖ Ők szoktak-e adni másoknak?❖ Miből gondolták, hogy a párjuk jó szívvel adta nekik a meglepetést?❖ Szerintük az ötezer ember megvendégelésének történetében a kisfiú hogyan adta oda az öt kenyeret és a két halat?❖ A nagylelkűség fogalmának megmagyarázása. (Bármilyen viszonzás várása nélkül segít a másik embernek.)❖ Miért volt nagylelkű a kisfiú?❖ Voltak-e már ők nagylelkűek valakivel? Mondjanak példát. Legyél nagylelkű! Maradjunk a gyerekekkel körben ülve. Válasszanak ki maguk közül egy társukat, akinek adjunk 4 szem cukorkát. A kiválasztott gyerek eldöntheti, mit tesz vele:	Készítsük őket véleménycserére az érzésekről, majd konkrétan a nagylelkűségről. Aki nagylelkű volt és szétosztotta minden cukorkáját, kapjon helyette négyet. Aki a felét megtartotta, kapjon kettőt. Aki mindet megtartotta, értelemszerűen nem kap semmit. A többieknek is adjunk annyi cukrot, hogy mindenkinél négy

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Szétosztja mindet. ❖ A felét megtartja, a másik felét szétosztja. ❖ Mindet megtartja. <p>Miután döntött, cselekedjen az szerint, majd üljön vissza a helyére. Most válasszanak másvalakit, akinek ugyanezt a döntést kell meghoznia. Összesen 3-5 gyerekkel játszunk el velük ezt a döntéshelyzetet, majd értékeljük. Alapötlet: http://www.betegszoba.hu/cikkek/pszichologia/kapzsisag_vagy_nagylelkuseg/</p>	<p>legyen. Beszéljünk a játék végén arról, hogy a nagylelkű ember odafigyel a másokra és nem csak magára gondol. Anyagszükséglet: cukorkák</p>
Munkáltatás	Munkafüzet feladatai	
Házi feladat		

TOVÁBBI ÖTLETEK

1. http://www.betegszoba.hu/hirek/az_oteves_gyerekek_is_felmerik_erdemes_e_nagylelkunek_lenni/
http://www.betegszoba.hu/cikkek/pszichologia/kapzsisag_vagy_nagylelkuseg/

2. Nyitott vagy-e? (Szemléltetés)

Helyezzünk egy tálcára egy üvegpoharat a szájával lefelé. Tegyük mellé egy kancsó vizet. Kérjük meg egy gyereket, hogy segítsen nekünk megtölteni így a poharat. Természetesen ez nem lehetséges, csak ha megfordítjuk. Akkor a beletöltött vízből másokat is meg tudunk kínálni.

Amíg csak önmagunkra gondolunk, olyanok vagyunk, mint a lefordított pohár. Csak akkor tudunk nagylelkűnek lenni, ha kinyílunk Isten és a társaink felé, és akkor mi is tudunk adni abból, amink van.

3. Milyen a nagylelkű ember?

Jelenítsenek meg olyan helyzeteket, amiben az egyik fél nagylelkűen viselkedhet. Például:

- ❖ Egyik osztálytársuk otthon felejtette a tízóraját. Mit tesznek?
- ❖ Kicsúfolták őket, majd később bocsánatot kértek tőlük. Elfogadják?
- ❖ Egy kisebb gyerek szeretne velük labdázni, de mindig elejti azt. Beveszik annak ellenére a csapatba, hogy esetleg így veszíthetnek?
- ❖ Legújabb játékukat, amit csak nemrég kaptak, kölcsön kéri az egyik osztálytársuk. Odaadják?

Édesanya nagyon fáradt este a meséléshez. Akkor is ragaszkodnak hozzá, hogy meséljen édesanya, vagy kitalálnak ők egy mesét a húguknak vagy az öccsüknek?

A jelenetek után beszéljük meg, milyen érzés volt nagylelkűnek lenni, és mit érzett az, akihez nagylelkűek voltak. Cél a nagylelkűség gyakorlása és pozitív visszajelzésekkel való megerősítése.

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

Egyházi iskolai munkafüzet 22/C.

1. feladat

„Színezd ki a képet, amelyiken szerinted nagylelkűen viselkedik valaki! Beszéljétek meg, melyik képet választottad és miért!”

Instrukció: A képek jó beszélgetési lehetőséget adnak arra, hogy élethelyzetekről beszéljünk, ahol nagylelkűen és segítőkészen viselkedhetünk.